

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ

The Factors Influence in Choosing of Student's Career in Field of Aviation Management, Institute of Aviation Technology, Rajamangala University of Technology Tawan – Ok, Bangphra Campus

นพอนันต์ เพียรมั่นคง^{1*}

Nopearrund Peanmunkung^{1*}

¹ อาจารย์, สถาบันเทคโนโลยีการการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ

¹ Lecturer, Institute of Aviation Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-Ok
Bangphra campus

*Corresponding author, E-mail: nopearrund_pe@mutto.ac.th, tfcadd@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา สาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ในด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ จำนวน 141 คน ด้วยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 โดยจำนวนของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเปิดตารางการสุ่มของ R.V. Krejcie และ D.W.Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ ที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปว่า จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศเป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน เพศชาย จำนวน 60 คน ตามลำดับ เกรดเฉลี่ยสะสม อยู่ที่ 2.50 - 3.00 จำนวน 66 คน รองลงมา คือ 3.01 - 3.50 จำนวน 47 คน ภูมิลาเนา ผู้ตอบแบบสอบถามมีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคตะวันออก จำนวน 55 คน รองลงมา คือ ภาคกลาง จำนวน 50 คน อาชีพของบิดา ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 43 คน รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 41 คน อาชีพของมารดา ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 59 คน รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 39 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ด้านอาชีพของบิดา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000 - 20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 53 คน รองลงมาคือ 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษาเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ และสุดท้ายคือ ด้านลักษณะของงานตามลำดับ

จากปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด โดยเลือกหน่วยงานที่เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับซึ่งกันและกันมากที่สุด ด้านความมั่นคงในการทำงาน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกหน่วยงานที่ให้สวัสดิการที่เหมาะสมมากที่สุด ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกหน่วยงานที่มีระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนในการเลื่อนตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการทำงานต่างสาขา หรือต่างประเทศ เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพในการทำงานมากที่สุด

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล อาชีพ สาขาการจัดการการบิน

Abstract

This research has objective 1) for learning general condition of student major in aviation management Institute of Aviation Technology, Rajamangala University of Technology Tawan – Ok, Bangphra Campus 2) for learning factor that influence in choosing of student's career of student major in aviation management Institute of Aviation Technology, Rajamangala University of Technology Tawan – Ok, Bangphra Campus in part of occupation, occupation progressing, occupation security, and relationship of co-worker

Researcher collects primary data from student major in aviation management Institute of Aviation Technology, Rajamangala University of Technology Tawan – Ok, Bangphra Campus in amount of 141 persons by using simple random sampling from students 1st – 4th year, the amount of sampling come from table of R.V. Krejcie and D.W. Morgan, researcher use questionnaire (closed-ended) for collect data. Questionnaire researcher creates by using concepts, theories, related research and its passed IOC (Index of item objective congruence) by specialist also checked grammars and analyzed by instant statistic program such as frequency, percentage, Mean, and standard deviation (S.D.)

Result of this research from objective number 1 has found that condition of respondents of female 81 persons, male 60 persons, grade point average (GPA) at 2.50 – 3.00 66 persons, almost live in eastern region 55 persons, next one is central region 50 persons. Father's occupation of respondent is business owner's 43 persons, employee 41 persons and mother's occupation of respondent is also business owner's 59 persons and next one is employee 39 persons. Average income is 10,000 – 20,000 bath/month 53

persons and next one is 20,001 – 30,000 bath/month

In additional result from objective number 2 has found that the most factors influence in choosing career are relationship of co – worker, respondents will choice company that free to express their opinion and accept each other. In occupation security, almost respondents choice company that pay appropriate benefit. In occupation progressing found that almost respondents will choice company that has cleared regulation of promotion and company that support in work at other branch or internationally for improve skill and potential

Keywords: factor that influence, occupation, major in aviation management

บทนำ

การพัฒนาไปอย่างรวดเร็วของสังคม เศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตสมาชิกในสังคมที่ต้องก้าวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น ประเทศต่างๆจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วขึ้น (อรรธรณ สีลาวณิช, 2554) โดยเฉพาะในปี 2558 ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยประเทศไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไนฯ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย จะก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ ASEAN Economic Community (AEC) อย่างสมบูรณ์แบบ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายร่วมกันว่าการเปิดประตูสู่ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (AEC) จะส่งผลให้ภูมิภาคอาเซียนกลายเป็นกลุ่มเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่มีฐานการผลิตรวมกัน มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยทางการผลิต และสินค้าอย่างเสรี ทำให้เกิดความ เป็นปึกแผ่นและสร้างอำนาจต่อรองทางด้านการค้า การบริการ การลงทุน เงินทุนและแรงงาน ในเวทีการค้าโลกได้อย่างเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ทำให้การประกอบอาชีพในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูงและมีอาชีพเกิดขึ้นมามากมาย ซึ่งส่งผลต่อการประกอบอาชีพและการประกอบธุรกิจในอนาคต

สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำเป็นที่จะต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะการเลือกอาชีพเพื่อรับมือกับการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ซึ่งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการขยายตัว ในด้านการค้าและการลงทุนของไทย เนื่องจากจะมีการแสวงหาความร่วมมือเพื่อยกเลิกหรืออุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดของกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคด้านภาษีหรือมาตรการทางการค้าอื่นๆ รวมถึงอำนวยความสะดวกทาง การค้าและการลงทุนระหว่างกัน ทั้งนี้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้ผู้ประกอบการไทยได้เริ่มปรับตัวและเตรียมความพร้อม กับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในโลก ซึ่งจะ ช่วยยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของไทยในเศรษฐกิจโลกในภาพรวมต่อไป โดยการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันและการเป็นพันธมิตรในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ จากการขจัดอุปสรรคในด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก เปิดโอกาสให้นักธุรกิจไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจและการค้ามีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้ดีขึ้นจากเดิม เพื่อการรองรับการแข่งขัน และสามารถนำมาซึ่งเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการแข่งขัน รวมทั้งประเทศไทยสามารถเรียนรู้เทคนิคด้านต่างๆ ของประเทศในกลุ่มนี้มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การตลาด การขนส่งและโลจิสติกส์ การจัดการ การเจรจาต่อรอง การเงิน การท่องเที่ยว การ

เดินอากาศ และด้านอื่นๆ รวมถึงการเพิ่มทักษะในด้านภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆที่จำเป็นจะต้องมีการเรียนการสอน เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ดังนั้น สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนไม่ว่าจะเป็นระดับประถม มัธยม สายวิชาชีพ หรือแม้กระทั่งระดับอุดมศึกษาจึงต้องมีการปรับเตรียมการในเรื่องของภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเตรียมการผลิตนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีความพร้อมในด้านภาษาออกไปเช่นกัน ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ทำการสำรวจในเดือนกรกฎาคม 2557 ปรากฏว่ามีกำลังแรงงานประมาณ 38.90 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำ 38.49 ล้านคน ผู้ว่างงานจำนวน 3.79 แสนคน (คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.0) และผู้รอฤดูกาล 0.43 แสนคน เมื่อพิจารณาผู้ว่างงานจากประสบการณ์การทำงาน พบว่าเป็นผู้ที่ไม่เคยทำงานมาก่อนจำนวน 1.69 แสนคน และเคยทำงานมาก่อนจำนวน 2.10 แสนคน ในจำนวนผู้ที่เคยทำงานมาก่อน เคยทำงานอยู่ในภาคการบริการและการค้ามากที่สุดจำนวน 1.10 แสนคน รองลงมาอยู่ในภาคการผลิตจำนวน 0.81 แสนคน และภาคเกษตรกรรม น้อยที่สุดจำนวน 0.91 แสนคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กรกฎาคม 2557)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ เป็นมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 4 คณะ และอีก 1 สถาบัน ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะสัตวแพทยศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีการบิน ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีการบิน ได้ทำการเปิดสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การบิน และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการการบิน ซึ่งมุ่งเน้นการผลิตนักบินและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับด้านการบินที่มีคุณภาพให้ตอบสนองและเพียงพอต่อความต้องการของการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบิน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม และมีการคาดการณ์ว่า เครื่องขยายการขนส่งทางอากาศ ไม่ว่าจะเป็นการเจริญเติบโตของจำนวนเครื่องบิน จำนวนเที่ยวบิน และจำนวนผู้โดยสาร พบว่ามีการเจริญเติบโตที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ตาม แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินของไทยยังคงมีให้เห็นอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นของสายการบินใหม่ๆ หรือแม้แต่การเปิดรับบุคลากรทางด้านการบินในสายงานต่างๆก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

จากการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินในทุก ๆ ด้านนั้น การที่จะเลือกประกอบอาชีพและประสบความสำเร็จได้นั้น ปัจจัยหลักคือการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน ต้องการเลือกประกอบอาชีพแบบใด ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลหรือแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพแต่ละด้านให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ

ขอบเขตของการวิจัย

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

2.ขอบเขตด้านประชากร เลือกศึกษาจาก นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งสิ้นจำนวน 218 คน

3. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ โดยจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เท่ากับ 140 คน ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางการสุ่มตัวอย่างของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 141 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ
2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารสถาบันเทคโนโลยีการบิน และส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการการบิน รวมทั้งได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ

ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ความสำคัญและความหมายของอาชีพ ความสำคัญของการเลือกอาชีพ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ แนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับแรงจูงใจ แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ประเภทของแรงจูงใจ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญและความหมายของอาชีพ

กระทรวงแรงงาน (2555) ระบุว่า บุคคลที่จะประกอบอาชีพส่วนใหญ่จะมีอาชีพหลักหนึ่งอาชีพซึ่งเป็นอาชีพที่มีขึ้นด้วย ความพอใจและมีเป้าหมายที่แน่นอนในการทำงานคือเพื่อการดำรงชีวิตสำหรับตนเองและครอบครัว บางคนประกอบอาชีพหรือทำงานอื่นๆ โดยไม่มีเงินเป็นผลตอบแทน เช่น ทำงานเพื่อแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครอบครัวของตนหรือบางคนอุทิศเวลาทำงานเพื่อการกุศล อาชีพแต่ละอาชีพอาจจะมีผลกระทบต่อชีวิตคนเราได้หลายประการ เช่น การพิจารณา การหาที่อยู่อาศัยและการมีเพื่อนบ้าน ตลอดจนมีผลต่อการศึกษามีอยู่ และรายได้ที่ได้รับบางที่อาจมีผลกระทบต่อความรู้สึกของตนเองและเพื่อนบ้านในการประพฤติปฏิบัติตนซึ่งกันและกัน ฉะนั้นการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ชาญฉลาดจะทำให้ช่วยสร้างวิถีชีวิตตามที่ตนเองต้องการด้วย การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญ กล่าวคือ การ

เลือกอาชีพได้ก็ตามควรเลือกอาชีพที่ต้องการทำและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้บรรลุผลอีกทั้งควรเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับการศึกษาและโอกาสที่ทำให้ก้าวหน้าได้ อาทิเช่น ควรรู้ความสามารถ ความสนใจ และเป้าหมายของการทำงานของตนเอง เป็นต้น หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ การรู้ซึ่งถึงเรื่องงานต่างๆ ที่หลากหลายจะช่วยให้พบงานที่เหมาะสมกับความสามารถความสนใจและเป้าหมายของการทำงานอีกด้วยอาชีพ (Career) หมายถึง งานต่างๆที่บุคคลทำ รวมทั้งตำแหน่งต่างๆ ที่เคยทำเป็นประจำในช่วงชีวิตการทำงานเมื่อพูดถึงอาชีพเราจึงหมายถึงความถึงวิถีชีวิตทางอาชีพของบุคคลรวมทั้งแบบแผนการใช้ชีวิตทางอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตลอดเวลา ในช่วงชีวิตของคนคนหนึ่ง อาจจะประกอบอาชีพนั้นอาชีพเดียวหรือหลายอาชีพ ซึ่งแต่ละอาชีพอาจต้องทำงานแตกต่างกันไป กล่าวโดยสรุปอาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่คนเราทำอยู่เป็นงานที่ทำแล้วได้รับค่าจ้างหรือเป็นค่าตอบแทน อาชีพที่คนเราประกอบอยู่มีมากมายหลายหมื่นชนิดแต่ถ้าจัดเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของงานแล้วจะมีอยู่ 9 ชนิด คือ 1. การเกษตรและการประมงซึ่งรวมถึงเรื่องการเลี้ยงสัตว์ด้วย 2. การอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมหนักอุตสาหกรรมเบาและอุตสาหกรรมในครัวเรือน 3. การเกษตรอุตสาหกรรมรวมถึงการอุตสาหกรรมแปรรูป 4. การเหมืองแร่และงานที่เกี่ยวข้องกับเหมืองแร่ประยุกต์ 5. การไฟฟ้าและพลังงานรวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับอิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท 6. การคมนาคมและการขนส่งและบริการการสื่อสารและโทรคมนาคม 7. การผลิตอาหารทั้งอาหารสดและอาหารแปรรูป 8. การบริการในลักษณะต่างๆรวมถึงงานต้อนรับและการประชาสัมพันธ์ 9. งานอิสระทุกชนิดที่ผู้ทำงานเป็นนายงานของตนเอง

ความสำคัญของการเลือกอาชีพ

การตัดสินใจเลือกอาชีพ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะถ้าตัดสินใจเลือกอาชีพเหมาะสมกับตนแล้ว จะทำให้เรามีความสุขและมีความก้าวหน้าในชีวิตประจำวันในแต่ละวันทุกคนมีการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา และบางครั้งต้องตัดสินใจหลายเรื่องซึ่งทุกเรื่องอาจมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับตัวเรา การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ การตัดสินใจที่ดีต้องรู้หลักการ วิธีการ ขั้นตอน เพื่อจะได้ตัดสินใจให้ดีที่สุดไม่คิดเป็นเรื่องของโชคกลาง การฝึกการตัดสินใจเรื่องอาชีพต้องเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ รู้วิธีการ และปฏิรูปแบบของการตัดสินใจเลือกอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่า “งานคือชีวิต” ดังนั้นจำเป็นต้องมีการเริ่มต้นด้านการวางแผนชีวิตด้านอาชีพ ตั้งแต่วัยเรียน ซึ่งเป็นการวางแผนระยะยาวที่ต้องใช้เวลานานจะอาศัยความพยายามอย่างมาก ผลตอบแทนที่ได้รับก็คุ้มค่า สิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ข้อมูลด้านอาชีพ ปัจจัยภายใน ได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคล ความสนใจ บุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัดทักษะ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพศ เชื้อชาติ อายุ ความแข็งแรง สุขภาพ ความปลอดภัย ความมั่นคง การทำงานเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือไม่ สรุปได้ว่ากระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่บุคคลจะพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจ เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน เช่น ต้องพิจารณาค่านิยม ความสนใจ ความถนัดและคุณสมบัติอื่นๆ การตัดสินใจสัมพันธ์กับทักษะที่ได้เรียนรู้ ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล เช่น หลักในการตัดสินใจ เป็นการสำรวจหนทางที่จะเป็นไปได้กำหนดว่าจะทำอะไร จะเกิดผลอะไร ในการตัดสินใจ เราต้องรู้จักความสามารถ ความสนใจ ค่านิยมของตนเองและรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง นำความรู้ไปพิจารณาตัวเลือกต่างๆ ถ้าได้ข้อมูลมากเท่าใด บุคคลนั้นก็มีโอกาสได้ผลที่พึงปรารถนามากขึ้นเท่านั้น (กระทรวงแรงงาน, 2555)

ธงชัย สันติวงษ์ (2539,379) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมองเป็นช่องทาง หรือโอกาสที่ตนจะสามารถ ตอบสนอง แรงจูงใจที่ตนมีอยู่แล้ว ก็จะทำให้ความพึงพอใจของเขาดีขึ้นหรืออยู่ในระดับสูง หากฝ่ายบริหารจัดให้คนทำงานได้มีโอกาส ตอบสนองแรงจูงใจ ของตนแล้ว ความพึงพอใจของคนทำงานจะสูงและผลงานก็จะดีตามไปด้วย

โยเดอ (Yoder 1958,6) ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่า เป็นความพึงพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ บุคคลจะมีความรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ และสามารถสนองความต้องการของเขาได้

จากความหมายต่าง ๆ ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นความรู้สึกในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อปัจจัยต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่ ความรู้สึกชอบ หรือพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับการตอบสนองตามระดับความต้องการ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกเป็นสุขในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ภายใต้สภาพบรรยากาศการทำงานที่ถูกต้อง โดยมีสิ่งตอบแทนทางวัตถุและจิตใจ โดยมีภาวะแวดล้อมเป็นตัวจูงใจ หลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินค่าจะแสดงออกมาในระดับที่แตกต่างกัน เช่น พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (บ้านจอมยุทธ, 2553)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory)

เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งกำหนดโดยนักจิตวิทยา ชื่อ มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่มีการกล่าวขวัญอย่างแพร่หลาย มาสโลว์มองว่าความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน เป็นต้น

2) ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security or Safety Needs) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน

3) ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) (Affiliation or Acceptance Needs) เป็นความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น ความต้องการให้และได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการได้รับการยอมรับ ความต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น เป็นต้น

4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) หรือ ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความต้องการการได้รับการยกย่อง นับถือ และสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self- Actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคลซึ่งถ้าบุคคลใดบรรลุความต้องการเช่นนี้ได้ จะต้องใช้พลังอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ทำทลายความสามารถและศักยภาพของเขาและมีความปรารถนาที่จะปรับปรุงตนเอง เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น

มาสเตอร์เชื่อว่า ความต้องการเหล่านี้จะถูกเรียงลำดับจาก “ต่ำสุด” ไปยัง “สูงสุด” มาสเตอร์กล่าวว่า เมื่อต้องการ ณ ระดับ “ต่ำสุด” ร่างกายได้ถูกตอบสนองแล้ว ความต้องการ ณ ระดับ “สูงสุด” ต่อไป ความปลอดภัยจะมีความสำคัญมากที่สุดและต่อไปตามลำดับ

ตามทฤษฎีของมาสเตอร์แล้ว บุคคลจะถูกจูงใจให้ตอบสนองความต้องการระดับต่ำก่อนที่พวกเขา จะพยายามตอบสนองความต้องการระดับสูง ยิ่งกว่านั้นเมื่อความต้องการหนึ่งถูกตอบสนองแล้วความต้องการนี้จะไม่เป็นสิ่งที่จูงใจที่มีพลังต่อไปอีก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรนนท์ ไวยศรีแสง (2552) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 276 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ความเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพ บริษัทหรือห้างร้านเอกชนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ อาชีพทำงานส่วนตัวหรือประกอบ อาชีพอิสระ อาชีพราชการ อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพองค์กรระหว่างประเทศและอันดับสุดท้ายคืออาชีพอื่นๆ เช่น งานบริการ ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีในระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ คณะ ภูมิภาค และบิดา มารดาหรือผู้ปกครองคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการ ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ สถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัย เกรดเฉลี่ย อาชีพบิดาหรือผู้ปกครอง อาชีพ มารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ปัจจัยการจูงใจด้านองค์กร ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

ศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์ (2552) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบ อาชีพของบัณฑิต ตรีศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ตรีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ตรีศึกษา นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำแนกข้อมูลตามคณะ เกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง อาชีพที่นักศึกษาเลือก และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคณะที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาและข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองกับการเลือก ประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยผู้ทำวิจัยได้ทำการเก็บข้อมูล จากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำนวน 210 ชุด โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences for Windows (SPSS for Windows) เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย

(Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างโดยวิธี LSD และหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ทหารดับความสัมพันธ์จากค่า Cramer's V ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรีมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยลำดับแรกคือ ด้านความมั่นคงในการทำงาน รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และลำดับสุดท้ายคือ ด้านลักษณะงาน 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำแนกตามคณะ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านลักษณะงาน และด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านลักษณะงานและด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านด้านลักษณะงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และความมั่นคงในการทำงาน 5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำแนกตามอาชีพที่นักศึกษาเลือก โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านด้านลักษณะงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านค่าตอบแทน และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 6. คณะที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 7. เกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 8. อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 9. รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งสิ้นจำนวน 218 คน

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ โดยจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เท่ากับ 140 คน ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางการสุ่มของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (ตารางสถิติ, สืบค้น)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการให้ได้ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปี ในสัดส่วนที่

เท่ากัน จึงได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปีเป็นร้อยละ 65 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เท่ากับ 141 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการเปิดตารางสถิติการสุ่มของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan โดยจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามชั้นปี มีจำนวนดังต่อไปนี้

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระโดยยึดหลักทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) 5 ชั้น มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามใน 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1 ลักษณะงาน 2 ความก้าวหน้าในอาชีพ 3 ความมั่นคงในการทำงาน 4 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม ภูมิฐานะ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง โดยแจกแจงเป็นค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ โดยแบ่งเป็นแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยแจกแจงเป็นค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ได้ไปสำรวจและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา สาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศเป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน เพศชาย จำนวน 60 คน ตามลำดับ

2. เกรดเฉลี่ยสะสม เกรดเฉลี่ยสะสม อยู่ที่ 2.50 - 3.00 จำนวน 66 คน รองลงมา คือ 3.50 - 3.51 จำนวน 47 คน น้อยกว่า 2.50 จำนวน 17 คน และสุดท้ายคือ 3.51 - 4.00 จำนวน 11 คน ตามลำดับ

3. ภูมิฐานะ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านภูมิฐานะ มีภูมิฐานะอยู่ทางภาคตะวันออก

จำนวน 55 คน รองลงมา คือ ภาคกลาง จำนวน 50 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 15 คน ภาคเหนือจำนวน 13 คน และสุดท้ายคือ ภาคใต้ จำนวน 8 คน ตามลำดับ

4. อาชีพของบิดา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอาชีพของบิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 43 คน รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 41 คน อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/รับราชการ จำนวน 38 คน อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 13 คน และสุดท้าย คือ อาชีพอื่นๆ จำนวน 6 คน ตามลำดับ

5. อาชีพของมารดา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอาชีพของมารดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 59 คน รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 39 คน อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/รับราชการ จำนวน 19 คน อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 13 คน และสุดท้าย คือ อาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน ครูเอกชน หัวหน้าวิศวกร ค้าขาย รับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น จำนวน 11 คน ตามลำดับ

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอาชีพของบิดา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000 - 20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 53 คน รองลงมาคือ 20,001 - 30,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 33 คน ตั้งแต่ 40,001บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 22 คน และ 30,001 - 40,000 บาทต่อเดือน จำนวน 20 คน และสุดท้ายคือ น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 13 คน ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา สาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ โดยแจกแจงเป็นค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แยกตามแต่ละข้อและแสดงผลว่าในแต่ละข้อมีผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด - น้อยที่สุดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ด้านลักษณะของงาน

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ ด้านลักษณะของงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1) ประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง	2.92	1.14	ปานกลาง
2) ประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.20	1.08	ปานกลาง
3) ประเภทงานบริการ การศึกษาและสังคม	3.76	0.80	มาก
4) ประเภทงานสำนักงานและเสมียน	3.33	1.00	ปานกลาง
5) ประเภทงานการจัดการและการค้าขาย	3.47	1.03	ปานกลาง
6) ประเภทงานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม	3.39	1.11	ปานกลาง
รวม	3.34	1.02	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ ความก้าวหน้าในอาชีพ	ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1) มีระบบการบริหารงานเอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าในอาชีพ		4.04	0.90	มาก
2) มีการสนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ อบรม ดูงาน		4.02	0.81	มาก
3) มีระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนในการเลื่อนตำแหน่งงาน		4.09	0.79	มาก
4) ให้ค่าตอบแทนตรงกับความรู้ความสามารถ		4.05	0.82	มาก
5) ให้การสนับสนุน การทำงานต่างสาขา หรือต่างประเทศ เพื่อเพิ่ม ทักษะและศักยภาพในการทำงาน		4.09	0.78	มาก
รวม		4.05	0.82	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลใน การเลือกอาชีพของนักศึกษา ด้านความมั่นคงในการทำงาน

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1) มีนโยบายของหน่วยงานโดยให้ความเป็นธรรมในการ ทำงาน	4.06	0.77	มาก
2) มีสถานที่ในการทำงานที่เหมาะสมและปลอดภัย	4.10	0.74	มาก
3) มีนโยบายให้การคุ้มครองในการทำงาน	4.18	0.76	มาก
4) มีเงินโบนัสประจำปีให้	4.21	0.80	มาก
5) ให้สวัสดิการที่เหมาะสม	4.24	0.82	มาก
รวม	4.15	0.77	มาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1) เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน	4.19	0.72	มาก
2) เน้นให้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.21	0.68	มาก
3) เน้นเรื่องความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงาน	4.21	0.76	มาก
4) เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับซึ่งกันและกัน	4.31	0.75	มาก
5) ส่งเสริมความเป็นครอบครัวเดียวกัน	4.21	0.72	มาก
รวม	4.22	0.72	มาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา
ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1) ด้านลักษณะของงาน	3.34	1.02	ปานกลาง
2) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	4.05	0.82	มาก
3) ด้านความมั่นคงในการทำงาน	4.15	0.77	มาก
4) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.22	0.72	มาก
รวม	3.94	0.83	มาก

จากปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพในแต่ละด้านนำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่าด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานส่งผลในการเลือกอาชีพมากเป็นลำดับที่ 1 ดังตาราง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลแบบสอบถาม ด้านปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ

ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านลักษณะของงาน	3.34	1.02	ปานกลาง	4
2. ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ	4.05	0.82	มาก	3
3. ด้านความมั่นคงในการทำงาน	4.15	0.77	มาก	2
4. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.22	0.72	มาก	1

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระในด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เมื่อนำปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษามาเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษาเป็นอันดับ 1 ค่าเฉลี่ยที่ 4.22 รองลงมาคือ ด้านความมั่นคงในการทำงานค่าเฉลี่ยที่ 4.15 ความก้าวหน้าในอาชีพค่าเฉลี่ยที่ 4.05 และสุดท้ายคือ ด้านลักษณะของงานค่าเฉลี่ยที่ 3.34 ตามลำดับโดยเลือกหน่วยงานที่เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและยอมรับซึ่งกันและกันมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ 4.31

ด้านความมั่นคงในการทำงาน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกหน่วยงานที่ให้สวัสดิการที่เหมาะสมมากที่สุด ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกหน่วยงานที่มีระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนในการเลื่อนตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการทำงานต่างสาขา หรือต่างประเทศ เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพในการทำงานมากที่สุด

โดยที่กล่าวมาทั้ง 3 ด้านนี้ สอดคล้องตรงกับทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ทั้ง 5 ชั้น ที่มองว่าความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุดเมื่อความต้องการใน

ระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในระดับอื่นที่สูงขึ้นต่อไป การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขนั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา รวมทั้งความต้องการได้รับซึ่งความรัก การยอมรับ การชื่นชมจากผู้อื่น และการเลื่อนตำแหน่ง เป็นสิ่งที่แสดงถึงความก้าวหน้า ประสบการณ์และความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านลักษณะของงาน พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับประเภทงานบริการ การศึกษาและสังคม มากเป็นลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 คือ ประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 54 คน ลำดับที่ 3 ประเภทงานการจัดการและการค้าขาย จำนวน 51 คน ลำดับที่ 4 ประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง และประเภทงานสำนักงานและเสมียน จำนวน 50 คน และลำดับสุดท้าย คือ ประเภทงานศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม จำนวน 44 คน จากผลการวิจัยนี้สรุปแนวโน้มได้ว่า นักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระชอบประเภทงานบริการ การศึกษาและสังคม อาจสรุปได้ว่า งานด้านที่เกี่ยวข้องกับการบินส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการบริการ เช่น พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน พนักงานบริการภาคพื้น เจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศ เป็นต้น

สอดคล้องกับผลการวิจัยด้านลักษณะของงานทำให้ทราบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์ (2552,บทคัดย่อ) ที่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรีมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยลำดับแรกคือ ด้านความมั่นคงในการทำงาน รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ และลำดับสุดท้ายคือ ด้านลักษณะงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

จากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมและสรุปไว้ในการทำวิจัยฉบับนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา สาขาการจัดการการบิน โดยทำให้นักศึกษาทราบว่าตนเองชอบประเภทของอาชีพในด้านใด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารสถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสาขาการจัดการการบิน รวมทั้งข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อนักศึกษาในอนาคต

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอให้มีการทำวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพประเภทธุรกิจการบินของนักศึกษา สาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการจัดการการบิน รวมทั้งเป็นแนวทางในการเลือกสถานที่ในการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษาต่อไป และผู้วิจัยขอเสนอให้กลุ่มนักศึกษาที่มีความสนใจในหัวข้อนี้ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษา สาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ สามารถนำงานวิจัยดังกล่าวไปต่อยอดและพัฒนาให้ครอบคลุมในทฤษฎีของมาสโลว์ ให้ครบทุกด้าน เพื่อให้งานวิจัยต่อเนื่องและข้อมูลมีความสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (2557). สถานการณ์การว่างงาน การเลิกจ้าง และความต้องการแรงงาน. สืบค้นจาก http://lmi.doc.go.th/images/file/unemployment/unemployment_0857.pdf.
- กระทรวงแรงงาน.(2555). ความสำคัญในการเลือกอาชีพ. สืบค้นจาก http://lb.mol.go.th/ewt_news.php?mid=137.
- ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (2557). สืบค้นจาก <http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/job-satisfaction.htm>.
- คู่มือนักศึกษาประจำปี 2554. (2554). สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออก วิทยาเขตบางพระ.
- จิรนนท์ ไวยศรีแสง. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร (ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชมพูนุช เมฆเมืองทอง. (2553). มาตรฐานบัญญัติ. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/post/431764>.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2539). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บ้านจอมยุทธ. (2553). ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy 9of needs theory). สืบค้นจาก <http://www.baanjommyut.com/lobrary/personality/08.html>
- บุญมัน ธนาศุภวัฒน์. (2537). *จิตวิทยาองค์การ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาควิชาศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยศรีประทุมวิทยาเขตชลบุรี (ปริญญาานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีประทุม, ชลบุรี.
- อรวรรณ สีลาวิช. (2554). *ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน* (สารนิพนธ์ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อรอนงค์ ธีบุญวัน. (2539). *การแนะแนวอาชีพ*. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. กรุงเทพมหานคร.